Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

Keskiviikko 23.11.2016 klo 11.30—13.45

Läsnä
puheenjohtaja Tarja Filatov sd
varapuheenjohtaja Heli Järvinen vihr (1—3)
jäsen Teuvo Hakkarainen ps (3 ja 4 osittain)
jäsen Reijo Hongisto ps (1 ja 2) (3 osittain)
jäsen Niilo Keränen kesk
jäsen Anna Kontula vas
jäsen Jaana Laitinen-Pesola kok
jäsen Leena Meri ps (1—3) (4 osittain)
jäsen Merja Mäkisalo-Ropponen sd (1—3)
jäsen Eero Suutari kok (1—3) (4 osittain)
jäsen Martti Talja kesk
jäsen Juhana Vartiainen kok (1—3) (4 osittain)
varajäsen Anneli Kiljunen sd (1 ja 2) (3 osittain)
varajäsen Antero Laukkanen kd (3 osittain)

Sihteeri
valiokuntaneuvos Marjaana Kinnunen

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 12 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi perustulokokeilusta sekä tuloverolain 92 §:n ja ennakkoperintälain 17 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 215/2016 vp
Valiokunnan lausuntoluonnos 23.11.2016, liite A 3

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun loppuun.

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Kappaleen 1 toiseen virkkeeseen lisättiin sanat: "pienenevät ja".

Kappaleen 2 loppuun lisättiin näin kuuluva lause: "jossa tavoitellaan tieteellisesti perusteltua tutkimusasetelmaa."

Kappaleiden 2 ja 3 väliin lisättiin näin kuuluva uusi kappale: "Perustulokokeilun kohteena olevien henkilöiden työn vastaanottamisen kannustimet voimistuvat koska perustulo ei muun työttömyysturvan tavoin vähene tai poistu työllistymisen johdosta. Toisaalta perustulon saaja ei ole samanlaisten työnhakuvelvoitteiden kohteena kuin työttömyysetuuksien saajat. Nämä vaikutukset toimivat vastakkaisiin suuntiin, mikä vaikeuttaa tulosten tulkintaa. Valiokunta toteaa myös, että kokeilun korkea poliittinen profiili ja koejoukkoon kohdistuvat haastattelut ja tiedotustoimet voivat vaikuttaa koejoukon käyttäytymiseen ja että tällaiset tutkimustuloksia vääristävät vaikutukset on pyrittävä minimoimaan."

Kappaleen 3 ensimmäisen virkkeen alkuun lisättiin sanat: "Perustulokokeilun keskeinen tavoite on uuden tiedon saaminen perustulon vaikutuksista, siksi…", sana "ulkopuolella" muutettiin sanoiksi "ja työmarkkinoiden rajapinnassa" ja lisättiin sana "mahdollisuuksiin". Kappaleen loppuun lisättiin näin kuuluvat virkkeet: "Toistaiseksi on myös epäselvää, missä määrin kokeilun yhteydessä on tarkoitus kartoittaa ihmisten ohjautumista uusien liiketoimintamallien ja työn muotojen piiriin. Tulevaisuuden työelämän ja sosiaalipolitiikan näkökulmasta tällainen tieto olisi arvokasta. Valiokunta muistuttaa, että kokeiluasetelma ei liioin anna tietoa verotuksen vaikutuksesta työllistymiseen ja työmarkkinakäyttäytymiseen."

Kappaleen 4 toinen virke muutettiin kuulumaan näin: "Valiokunta huomauttaa, että työllistyminen ei ole kiinni vain taloudellisista kannusteista tai työnhakijoiden omasta aktiivisuudesta, vaan myös henkilöiden ajankäytön valinnoista ja suhdanne- ja työmarkkinatilanteen mukaan vaihtelevasta työtilaisuuksien tarjonnasta." Kappaleen viimeinen virke poistettiin.

Kappaleen 6 neljänteen virkkeeseen lisättiin sana: "välttämättä".

Kappaleen 7 alkuun lisättiin sanat: "Puhtaasti tulojen nojalla arvioidut".

Kappaleessa 8 sana "todennäköisesti" muutettiin sanaksi "riskinä" ja viimeinen lause muutettiin kuulumaan näin: "...että sosiaali- ja terveysvaliokunta ehdottaa perustulokokeilua koskevan lakiesityksen muuttamista esimerkiksi niin, että perustuloon lisätään lapsikorotukset tai kokeilu rajataan perheettömiin työttömiin."

Kappaleen 9 toisen virkkeen alusta poistettiin sanat: "Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta pitää valittua ratkaisua hyvänä, koska".

Kappaleen 11 viimeinen virke muutettiin kuulumaan näin: "Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta esittää, että sosiaali- ja terveysvaliokunta lisää lakiin säännöksen siitä, että kokeilun

aikaisella työvoimapoliittisesti moitittavalla menettelyllä ei ole vaikutusta henkilön kokeilun päättymisen jälkeiseen työttömyysturvaan."

Kappaleet 13 ja 14 yhdistettiin. Yhdistetystä kappaleesta poistettiin sanat: "Kokeiluun osallistumisen pakollisuuden vuoksi" ja viimeinen virke muutettiin kuulumaan näin: "Kokeilusta saatavien tietojen arvioinnin luotettavuuden vuoksi tiedottamisen tulee tapahtua niin, että sillä vaikutetaan kokeiluryhmässä olevien työmarkkinakäyttäytymisteen mahdollisimman vähän."

Muilta osin lausuntoluonnos hyväksyttiin sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työttömyysturvalain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 210/2016 vp
Valiokunnan lausunto PeVL 54/2016 vp
Asiantuntijalausunto Keski-Suomen TE, Raittila-Parkkinen, liite A 4
Asiantuntijalausunto Kela, Vartio, liite B 4
Asiantuntijalausunto THL, Karjalainen, liite C 4
Asiantuntijalausunto VATT, Hämäläinen, liite D 4
Asiantuntijalausunto TYJ, Jussila, liite E 4
Asiantuntijalausunto TVY ry, Tuohimaa, liite F 4
Asiantuntijalausunto Suomen Kuntaliitto, liite G 4

Merkittiin, että kokous ei enää ollut päätösvaltainen.

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- kehittämispäällikkö Pirjo Raittila-Parkkinen, Keski-Suomen TE-toimisto, liite
- lakimies Eeva Vartio, Kansaneläkelaitos, liite
- tutkija Jouko Karjalainen, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL), liite
- johtava ekonomisti Kari Hämäläinen, Valtion taloudellinen tutkimuskeskus VATT, liite
- toiminnanjohtaja Niina Jussila, Työttömyyskassojen Yhteisjärjestö ry, liite
- hallituksen jäsen Eija Tuohimaa, Työttömien Valtakunnallinen Yhteistoimintajärjestö - TVY ry , liite

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:
- Suomen Kuntaliitto, liite

5. Muut asiat

-

6. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on torstaina 24.11.2016 klo 12.15.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Marjaana Kinnunen